

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут права
Кафедра трудового права та права соціального забезпечення
Кафедра екологічного менеджменту та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана географічного факультету
з навчальної роботи
«27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИБРАНІ РОЗДІЛИ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
для здобувачів вищої освіти

галузь знань	10 Природничі науки
освітній рівень	Бакалавр
спеціальність	103 – Науки про Землю
освітня програма	Геоєкологія та екосистемні послуги
вид дисципліни	Обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: *Кучма Ольга Леонідівна*, доктор юрид. наук, доцент, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення,

Березненко Наталія Михайлівна, канд. техн. наук, доцент кафедри екологічного менеджменту та підприємництва

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2025

Розробники: Кучма Ольга Леонідівна, доктор юрид. наук, доцент, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення, *Забаишта Євгеній Юрійович*, канд. екон. наук, доцент кафедри екологічного менеджменту та підприємництва

ЗАТВЕРДЖЕНО

«26» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Людмила БІЛОУС

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол №7 від «27» серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії

доц. Наталія КОРОГОДА

«27» серпня 2025 р.

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо теоретичних, економічних, правових та організаційних основ підприємницької діяльності, опануванні здобувачами вищої освіти основних інститутів трудового права, компетенцій і початкових практичних навичок, потрібних для підприємницької діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

- володіти знаннями, вміннями та навичками з дисциплін соціально-гуманітарного циклу, таких як «Вступ до університетських студій» та ін.

- *знати* основні категорії та поняття, пов'язані з життєдіяльністю людини і суспільства.

- *вміти* виявляти, аналізувати навчальну та наукову інформацію, робити обґрунтовані висновки з питань професійної діяльності.

- *володіти елементарними навичками* складання письмових документів, корегування їх змісту, систематизації матеріалів, необхідних для роботи, ефективної організації власної навчальної діяльності.

3. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна є органічним поєднанням юридичних і економічних знань, необхідних для формування загальних компетенцій у фахівців будь-якої галузі знань, та включає два змістові модулі:

1. Вибрані розділи трудового права формують у здобувача вищої освіти сукупність знань та навичок про: трудовий договір; робочий час та час відпочинку; оплату праці; охорону праці; дисципліну праці, дисциплінарну та матеріальну відповідальність; захист трудових прав.

2. Основи підприємницької діяльності формують у здобувача вищої освіти сукупність знань та навичок про: підприємництво: форми, бізнес-моделі та етичні принципи; технології створення власної справи; джерела формування та оцінку ефективності використання ресурсів у підприємницькій діяльності; оцінку результатів підприємницької діяльності; комерціалізацію ідей (продуктів).

4. Завдання (навчальні цілі) – дисципліни «Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності» сформувати у здобувачів вищої освіти: здатність до аналізу професійних юридичних та економічних джерел (нормативних актів, документів тощо), діяти етично та відповідально, а також реалізувати свої професійні права; систему вмінь і навичок щодо практичного застосування норм, правил і рекомендацій для підприємницької діяльності, трудових правовідносин, що забезпечить реалізацію соціально-економічних прав громадянина України.

Опанування знань спрямоване на формування інтегральної, загальних та фахових компетенцій за освітньо- професійною програмою «Геоєкологія та екосистемні послуги» та внесених змін згідно вимог Стандарту вищої освіти України перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь 10 – Природничі науки, спеціальність 103 – Науки про Землю, дисципліна забезпечує набуття здобувачами таких компетентностей:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК11. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

5. Результати навчання за дисципліною: (описуються з детальною достовірністю для розробки заходів оцінювання)

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Ключові положення теорії трудового права (система трудового законодавства; суб'єкти трудового права та трудових правовідносин; правовий статус суб'єктів трудового права; підстави та умови виникнення трудових правовідносин, підходи до розуміння основних категорій трудового права).	лекція	Контрольна робота	40%
1.2	Сутність підприємницької діяльності.	лекція		
1.3	Філософські, етичні та культурні засади ведення сучасної підприємницької діяльності.	лекція		
1.4	Особливості різних організаційно-правових форм і видів підприємництва.	лекція		
1.5	Норми, які регламентують трудові правовідносини (порядок прийняття на роботу, переведення, звільнення працівників, робочий час і час відпочинку, оплата праці, охорона праці).	лекція		
1.6	Основні напрями формування підприємницького капіталу та управління фінансами підприємницької діяльності.	лекція		
1.7	Основні форми і методи впливу органів державної влади на розвиток підприємництва.	лекція		

1.8	Технологія заснування власної справи	Лекція		
1.9	Види бізнес-моделей у підприємницькій діяльності	Лекція		
1.10	Процес прийняття управлінських рішень у підприємстві.	Лекція		
1.11	Економічні ресурси для підприємницької діяльності	Лекція		
1.12	Результати підприємницької діяльності	Лекція		
1.13	Особливості організації працевлаштування працівників.	Лекція		
1.14	Комерціалізація підприємницької ідеї (продукту)	Лекція		
2.1	Використовувати чинну нормативну базу для започаткування та ведення бізнесу, організації найму працівників.	семінарські заняття	усне опитування	6%
2.2	Генерувати та аналізувати бізнес-ідеї для створення власної справи	семінарські заняття	усне опитування	6%
2.3	Досліджувати існуючі проблеми і ризики вирішення завдань забезпечення ефективної підприємницької діяльності.	семінарські заняття	усне опитування	6%
2.4	Формулювати стратегії розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.	семінарські заняття	усне опитування	6%
2.5	Скласти структурно-логічні схеми співвідношення правових категорій, зокрема категорій трудового права.	семінарські заняття	усне опитування	6%
3.1	Виходячи з конкретної ситуації знаходити законні шляхи вирішення виробничих проблем, формулювати аргументи необхідні для обґрунтування правомірної поведінки працівників чи керівників з посиланням на необхідні нормативно-правові акти.	Практичне завдання	встановлення відповідності прийнятих рішень чинному законодавству	10%
3.2	Вивчення світового досвіду розвитку стартап-індустрії	аналітичне завдання	контроль вчасності та якості виконання завдання	10%
4.1	Самостійно шукати та критично опрацьовувати літературу з різних джерел;	аналітичне завдання	контроль вчасності та якості виконання завдання	5%
4.2	Вирішувати самостійно комплексні завдання, що поставлені в індивідуальних роботах з обґрунтування економічної доцільності інвестицій у проєкт;	аналітичне завдання	контроль вчасності та якості виконання завдання	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	4	4		
Програмні результати навчання (назва)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	4	4
ПР02. Використовувати усно і письмово професійну українську мову.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+									+		+	+			
ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення, зокрема й щодо організації екосистемних послуг.									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання здобувачів:

Оцінювання роботи здобувачів включає поточний і семестровий контроль у формі заліку. Максимальна сума балів, яку може набрати студент під час навчання – 100 балів, які умовно розподіляються 50/50 між блоком «Вибрані розділи трудового права» та «Основи підприємницької діяльності».

Здобувач вищої освіти отримує залік за результатами виконання навчальної роботи в семестрі (за результатами поточного контролю), якщо здобувач отримав мінімум 30 балів з кожного з цих блоків.

Форми оцінювання здобувачів для блоку «Вибрані розділи трудового права»:

Видами поточного контролю є: усне опитування, контрольні роботи з теоретичних питань, які висвітлюються на лекціях та вивчаються студентом на самостійній роботі, вирішення проблемних ситуацій на семінарських заняттях, розв'язання практичних завдань під час самостійної роботи.

При **поточному контролі** під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований здобувачем у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності здобувача на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час впродовж семестру (під час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки реферату чи

іншого індивідуального завдання. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. *За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.*

Форми оцінювання здобувачів вищої освіти для блоку «Основи підприємницької діяльності»:

Видами поточного контролю є: експрес опитування, усне опитування, тестування, контрольна робота з теоретичних питань, які висвітлюються на лекціях та вивчаються здобувачем на самостійній роботі, вирішення практичних ситуацій на семінарських заняттях, виступи з доповідями та презентації, розв'язання аналітичних завдань під час самостійної роботи.

При **поточному контролі** під час семінарських занять оцінюється рівень знань здобувача, продемонстрований ним у відповіді на запитання викладача, активність при обговоренні попередньо висвітлених питань на лекціях та винесених на семінарські заняття, вчасність та правильність виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності здобувачів. У випадку відсутності здобувача на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час впродовж семестру (під час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки реферату чи іншого індивідуального завдання. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. *За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.*

7.2. Організація оцінювання:

Організація оцінювання студентів для блоку «Вибрані розділи трудового права»:

1. *Контрольна робота № 1* — 3-й тиждень навчання. *Проводиться у вигляді письмової відповіді на теоретичні питання, яка охоплює теми: «Поняття, сторони та зміст трудового договору. Види трудового договору», «Зміна та припинення трудового договору», «Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку», «Правове регулювання нормування та оплати праці»* - РН 1.1, РН 1.5 - оцінюється від **6** до **10** балів.

2. *Контрольна робота № 2* — 6 тиждень навчання. *Проводиться у вигляді письмової відповіді на теоретичні питання, яка охоплює теми: «Правове регулювання охорони праці», «Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору», «Контроль та нагляд за дотриманням законодавства про працю. Правове регулювання захисту трудових прав»* - РН 1.13 – оцінюється від **6** до **10** балів.

3. *Вирішення проблемних ситуацій на семінарських заняттях* – кожне семінарське заняття за модельованою проблемною ситуацією, які включають завдання, опрацьовані під час самостійної роботи студента. *Проводяться у формі виробничих нарад, імітації роботи структурних підрозділів підприємств, дій окремих керівників чи працівників, що відповідає* РН 2.1, РН 2.5 – оцінюється від **12** до **20** балів за **4** виконаних завдання.

4. *Розв'язання практичного завдання* – виконується під час самостійної роботи здобувача і подається на перевірку викладачу за тиждень до останнього семінарського заняття. Перевірка практичного завдання здійснюється протягом тижня з моменту подачі здобувачем навчальної роботи. *Виконується у вигляді письмового документу під час самостійної роботи студента, в якому на підставі нормативно-правових актів ним вирішується конкретна*

виробнича ситуація – РН 3.1 – оцінюється від **6** до **10** балів.

5. *Самостійна робота* здобувача здійснюється протягом навчального семестру у вільний від аудиторної роботи час, шляхом вивчення пропонованих викладачем навчально-методичних матеріалів, здійснення самоконтролю, вирішення проблемних ситуацій, розв'язання практичних завдань у вільний від аудиторної роботи час.

Організація оцінювання здобувачів вищої освіти для блоку «Основи підприємницької діяльності»:

1. *Опитування на семінарах* – кожне семінарське заняття. *Проводиться* у вигляді усних відповідей на теоретичні питання, які охоплюють такі теми: «Організаційно-правові форми і види підприємницької діяльності», «Бізнес-культура та етика підприємницької діяльності», «Основні бізнес-моделі підприємницької діяльності» - РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 1.6, РН 1.7 – оцінюється від **1** до **2** балів на кожному з чотирьох семінарських занять.

1. *Доповнення, відповіді на питання* – кожне семінарське заняття. *Проводиться* у вигляді усних дискусій та обговорень у групах здобувачів, що охоплюють такі питання як: «Тенденції розвитку інноваційного підприємництва», «Класифікація ключових факторів успіху у підприємницькій діяльності», «Процес прийняття управлінських рішень у підприємстві», «Технологія створення власної справи» – РН 1.8, РН 1.9, РН 1.10, РН 1.11 – оцінюється від **1** до **2** балів по кожному з чотирьох вказаних результатів навчання.

2. *Аналітичне завдання* виконується під час самостійної роботи здобувача та подається на перевірку викладачу за три тижні до останнього семінарського заняття. Перевірка аналітичного завдання здійснюється протягом двох тижнів з моменту подачі студентом роботи. *Виконується* у вигляді письмового документу під час самостійної роботи здобувача – РН 1.10, РН 1.12, РН 2.3, РН 3.2 – оцінюється від **8** до **12** балів.

3. *Контрольна робота* — 12 тиждень навчання. *Проводиться* у вигляді письмової відповіді на тести та теоретичні питання, яка охоплює теми: «Організаційно-правові засади підприємництва», «Основні бізнес-моделі підприємницької діяльності», «Технологія створення власної справи», «Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності», «Фінансові результати підприємницької діяльності», «Інвестиції та інновації у підприємницькій діяльності», «Бізнес-культура та етика підприємництва» -РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 1.6. – оцінюється від **6** до **10** балів.

4. *Індивідуальне аналітичне завдання*: Економічне обґрунтування доцільності інвестиційного проекту. *Виконується* у вигляді письмового документу (презентації) під час самостійної роботи здобувача в якому виділяються – РН 2.2, РН 2.4, РН 3.2 – оцінюється від **8** до **12** балів.

Здобувач, який набрав під час семестру за обома навчальними блоками від **40** до **59** балів, складає залік за переліками питань, що надаються викладачами здобувачам вищої освіти на початку семестру. Здобувач за результатами заліку може отримати не більше 20 балів. Здобувач, який набрав під час семестру в сумі за обома навчальними блоками менше 40 балів, зобов'язаний підготувати реферат або інше індивідуальне завдання, за результатами оцінки якого викладачі приймають рішення про його допуск до складання заліку. Всі перескладання заборгованостей чи виконання індивідуальних завдань припиняються на тижні, що передує початку екзаменаційної сесії.

Загалом формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (друга редакція), що введено в дію наказом ректора № 170-32 від 11 квітня 2022 року

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій

Назва теми	Кількість годин		
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
Змістова частина 1.			
Тема 1. Поняття, сторони та зміст трудового договору. Види трудового договору	2	1	4
Тема 2. Зміна та припинення трудового договору	4	1	4
Тема 3. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку	2	1	4
Тема 4. Правове регулювання нормування та оплати праці	2	1	3
Тема 5. Правове регулювання охорони праці	1	1	2
Тема 6. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	2	1	3
Тема 7. Контроль та нагляд за дотриманням законодавства про працю. Правове регулювання захисту трудових прав	1	1	2
Змістова частина 2.			
Тема 8. Економічна природа підприємництва	2	1	5
Тема 9. Організаційно-правові засади підприємництва	2	1	4
Тема 10. Інноваційне підприємництво і венчурний бізнес	4	2	3
Тема 11. Ризики в підприємстві	4	2	8
Тема 12. Комерціалізація підприємницької ідеї (продукту)	2	1	7
<i>Всього</i>	28	14	48

Лекцій – **28 год**, семінарські заняття - **14 год.**, самостійна робота – **48 год**. Всього – **90 год**.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Трудове право України та зарубіжних країн. Академічний курс: підручник / М.І. Іншин, В.І. Щербина. – Харків: Колегіум, 2017. – 1112 с.
2. Трудове право України: підручник / М.І. Іншин, В.І. Щербина. – Харків: Диса плюс, 2014. – 500 с.
3. Трудове право України: підручник / За заг. ред. М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: «МП «Леся»», 2016. – 448 с.
4. Волошина С.М., Соцький А.М., Щербина В.І. Трудове право України: Навчальний посібник / С.М. Волошина, А.М. Соцький, В.І. Щербина. – Чернівці: Технодрук, 2015. – 188 с.
5. Вербенський М.Г., Криволапчук В.О., Березненко Н.М. та ін. Засоби захисту зорупрацівників оперативних підрозділів від дії лазерного випромінювання: наук.-практ. посіб. Київ: ДНДІ МВС України, 2022. 156 с.
6. Правове регулювання організації праці: навчальний посібник / М.І. Іншин, А.М. Соцький, В.І. Щербина. – Харків: Диса плюс, 2013. – 448 с.
7. Підприємництво: навч. посіб. / за заг. ред. д.е.н. проф. Г.І. Купалової. – К.: Компринт, 2020. – 410 с.
8. Підприємництво: практикум. Навчальний посібник / Мазур І.І., Богуславський О.В., Євтушевська О.В., Ігнатович Н.І. та інші (усього 8 осіб). – К.: ВПЦ «Київський університет», 2016. – 255 с.

Додаткові:

1. Кучма О.Л., Сіньова Л.М., Черноус С.М. Трудове право України. Практикум. К.: Освіта України, 2017. – 150 с.
2. Кучма О.Л. До питання про особливості регулювання соціальних та трудових відносин працівників резидента Дія Сіті. Актуальні питання розвитку юридичної науки і практики в умовах воєнного стану та мирної розбудови: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (5 травня 2023 року): ел. збірник. Київ: КНУТШ, 2023. – С.354-355
3. Кучма О.Л. Право працівника-сумісника на допомогу по тимчасовій непрацездатності. Актуальні проблеми приватного та публічного права : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 94-річчю з дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. (31 березня 2023 року). – Харків, 2023. С. 201-203
4. Кучма О.Л. Заміна дозвільної системи на систему додаткового страхування працівників на роботах підвищеної небезпеки: проблеми реформування. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія право. Вип.15 (27), Т.1, 2023 С.206-213 DOI: 10.33098/2078-6670.2023.15.27.1.206-213
5. Кучма О.Л. Превентивні заходи з охорони праці у сфері радіаційної медицини. Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2021. Серія:Право. – Вип.63, С.190-194.
6. Кучма О.Л. Дискусійні питання щодо розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Кухня трудових прав: нариси про важливі інгредієнти: збірник статей. Київ: ВД Дакар, 2021, С.92-97.
7. Кучма О.Л., Сіньова Л.М. Дистанційна робота в Україні і Молдові: нові виклики сучасності. Соціальне право : наук. журнал. – Вип.4. – К., 2019, С.-33-42.
8. Кучма О.Л., Сіньова Л.М. Працевлаштування: загальна характеристика. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2019. – спеціальний випуск, С.76-78
9. Кучма О.Л. Трудові гарантії при обчисленні заробітної плати. Молодий вчений. –

2019. - №7(71), С.302-305.

10. Кучма О.Л. До питання індексації заробітної плати. Вісник КНУ ім.Т.Шевченка. Юрид. науки. Вип.1(106), С.47-49.

11. Кучма О.Л. Нещасний випадок із водієм на транспорті: характеристика, спільні та відмінні риси із нещасним випадком на виробництві. Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове видання юрид. ф-ту ДВНЗ «Запорізький національний університет». – 2018. - №4, С.39-41.

12. Забашта Є.Ю. Теоретичні основи управління підприємницькими ризиками. Менеджмент. 2019. №1 (29). С. 9-21.

13. Забашта Є.Ю. Інноваційний розвиток металургійних підприємств України. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки». №5 (139). С.21-31.

14. Забашта Є.Ю. Металургійний комплекс України: динаміка і перспективи розвитку. Збірник наукових праць «Донецького державного університету управління» Серія: Економіка. 2020. №. 314. С. 222-236.

15. Забашта Є.Ю. Розробка методичного підходу щодо процесу управління ризиком втрати інноваційних можливостей. Проблеми та перспективи розвитку інноваційного підприємництва. 1(24). С.64-79.

16. Ареф'єв С.О., Забашта Є.Ю. Науково-методичні засади формування збалансованої стратегії інноваційного розвитку підприємства [Електронний ресурс]: колективна монографія: Інноваційні платформи управління економічними процесами в умовах цифровізації економіки. Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2020. 293 с.

17. Zabashta E. Theoretical fundamentals of formation of innovative development of entrepreneurship. Baltic Journal of Economic Studies, 5(4), 2019, P.97-104. DOI: 10.30525/2256-0742/2019-5-4-97-104 (Web of Science).

18. Забашта Є.Ю. Теоретичні аспекти формування механізму інноваційного розвитку підприємництва. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2022. Том 33 (72). №1. С.14-20.

19. Zabashta E. The concept of state policy for enterprise development and its features in the context of European integration. Revista Juridica Portucalense. XI,P.787-806, 2022. <https://journals.uniurb.it/index.php/pea/article/view/3769/3286> (Scopus).

20. Zabashta E. Development of Innovative Intreprenurship in Context of European Integration. Review of Economics and Finance, 21, №. 1, 2023, P. 257-277, 2023, DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2023.21.25>.

21. Чечетова Н.Ф.,Сафронова О.М., Забашта Є.Ю. Методичні рекомендації для підготовки та захисту кваліфікаційних магістерських робіт для студентів спеціальності 051 «Економіка». К.: Таврійський національний університет ім. В.І. Вернадського. 2022. 45 с.

22. Мазур І.І., Гура В.Л. Емоційний інтелект як тренд у підприємництві // Київський національний університет імені Тараса Шевченка в.1,2 - 2019. – С. 131-132.

23. Мазур І.І., Буга М.П. Стартап як новий зміст у підприємництві // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка «Економіка» № 2 (209), ВПЦ «Київський університет» - 2020. – С. 26-30.

24. Мазур І.І., Гура В.Л., Солодовнікова Х.К. Сучасні тренди в мотивації підприємництва: міждисциплінарний підхід // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка «Економіка» № 5 (212), ВПЦ «Київський університет» - 2020. – С. 18-26.

25. Iryna Mazur, Ramil Aliyev, Yuliia Zhelizko. The safety and security of the tourism entrepreneurship potential realization in modern conditions // Baltic Journal of Economic Studies Vol 6 (2020) No 5 December. – Riga, Latvia – 2020. – С. 203-209. – 240 с.

26. Мазур І.І., Фесун Ю. Світовий досвід господарювання та впровадження інновацій в аграрний сектор економіки // Ефективна економіка - № 2, 2021 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

27. Мазур І.І., Коротун М.В. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю будівельного бізнесу. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 34. С. 12- 18 (URL : <https://zenodo.org/record/6922607#.YuKwD1xByG4>)

28. Мазур І.І., Коротун М.В. Нові можливості управління інноваційно-інвестиційною діяльністю в підприємстві. Ефективна економіка. № 8. 2022.

29. Мазур І.І., Алієв Р. Сутність і особливості реалізації потенціалу туристичного підприємництва. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 33. С. 96 – 104.

Нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971р. із змінами та доповненнями.
3. Господарський кодекс України: чинне законодавство із змінами та доповненнями на 2 вересня 2011 року. – К.: Алерта; ЦУЛ, 2011.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. №435-IV: станом на 14.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top>
5. Податковий кодекс України //Бухгалтерія №50 (933) від 13 грудня 2010. – 322 с.
6. Про охорону праці: Закон України від 14.10.92 // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.
7. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.
8. Про оплату праці: Закон України від 25.03.95 // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.
9. Про відпустки: Закон України від 15.11.96 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
10. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.99 // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.
11. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 31. – С. 145 – 160.
12. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 // Відомості Верховної Ради України. – 2013. - № 24 (14.06.2013). – Ст. 243.

Додаткові ресурси:

Перелік Інтернет-посилань:

1. База «Законодавство» Верховної Ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Європейське трудове право на сайті Європейського фонду за покращення умов життя і праці: <http://www.eurofound.ie/index.htm>
3. Міжнародний сайт новин профспілкового руху: <http://www.laborstart.org/>
4. Європейське трудове право на сайті Інституту трудового права і трудових відносин Університету Трієра (Німеччина): <http://www.iaaeg.de/>
5. Європейське трудове право на сайті професора Стефана Вета (Німеччина): <http://www.jura.uni-sb.de/FB/LS/Weth/InfEA/vorschriften-en.html>
6. Трудове право Канади на сайті Департаменту розвитку людських ресурсів підвищення кваліфікації: <http://www.hrsdc.gc.ca/en/cs/comm/hrsd/>
7. Трудове право США на сайті Інституту трудових і виробничих відносин Університету штату Іллінойс: <http://www.ilir.uiuc.edu/>
8. Новини трудового права ЄС на сайті «Огляд європейських виробничих відносин»: <http://www.eurofound.eu.int/>
9. Новини трудового права Великобританії на сайті Конгресу профспілок Великобританії: <http://www.tuc.org.uk/>
10. Новини трудового права США на порталі новин Topix.net: <http://www.topix.net/law/employment-labor/>
11. Новини трудового права США, зокрема, новини Національного бюро з трудових відносин, на сайті професора трудового права Росса Ранкела LawMemo.com: <http://www.lawmemo.com/>
12. Сайт Міжнародної конфедерації незалежних профспілок: <http://www.icftu.org/>
13. Сайт Конфедерації європейських профспілок: <http://www.etuc.org/>

14. Консалтинговий сайт для профспілкових активістів UnionCommunicationServices, inc.: <http://www.unionist.com/>
15. Сайт Федерації європейських роботодавців FedEE: <http://www.fedee.com/index.shtml>
16. Бібліографія зарубіжних видань з трудового права 1990-х рр.: http://www.lawschool.cornell.edu/library/International_Resources/ilo/bibliography.html
17. Державна служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. Державний інфо-сервіс Start Bussiness Challenge: <https://sbc.regulation.gov.ua>
19. Statistics & facts about Global startups: <https://www.statista.com/topics/4733/startups-worldwide/>
20. Українська асоціація венчурного та приватного капіталу UVCA: <https://uvca.eu/> -
21. Startup ranking resource: <https://www.startupranking.com> -
22. Kickstarter funding platform for creative projects: <https://www.kickstarter.com> -
23. Best marketplace freelance services online for \$5: <https://www.fiverr.com> -
24. Новини, інформація про компанії, економічний календар, звіти компаній, історичні котирування <http://finance.yahoo.com/>
25. Новини, інформація про компанії, економічний календар, звіти компаній, історичні котирування <https://www.google.com/finance>
26. Новини, інформаційний сайт <http://www.marketwatch.com/>
27. Новини, інформаційний сайт <http://www.bloomberg.com/>